

Franz Kafka

PREOBRAZBA

novela, 1915

Umetnost besede 3 (starejša izdaja): str. 171—175

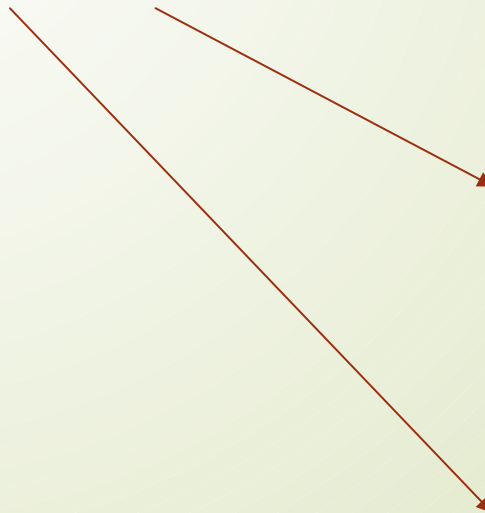
OSEBE

Gregor

Mama

Oče

Sestra Greta

MOTIVI

- družina (sestra, oče, mama)
- smrt
- preobrazba (pravljичni motiv)
- nadrejeni (oče)
- motiv človeka > žrtve

SIMBOLI

- **časopis** - odtujeni odnosi v družini
- **soba** - ujetost v svetu, nerealno pojmovanje sobe
- **okno** - omejen izhod iz ujetosti, omejenost, bistva ne vidimo
- **slika** - odtujena erotika; dama > umetnost je izživiljanje; materialni svet > čutno: krzno, dama, muf ...

TEMA

- brezizhodni položaj sodobnega človeka ob razpadu moralnih vrednot
- iskanje smisla v življenju, ki ga ne najde **eksistencializem**/stiska, negotovost, strah
- odtujenost človeka od človeka

GROTESKA

- nenavadna, popačena resničnost
- groza, strah
- vrtenje v nenavadnem, popačenem in skrivnostnem svetu

PRIPOVEDOVALEC

- tretjeosebni

SLOG

- **modernizem**

modernistična pripovedna tehnika (kaže se skozi sanje, podzavest, simbolizem > težko razumljiva vsebina brez dodatnega poznavanja stvarnosti)

- **realizem**

Moderna pripovedna groteska

- svet je skrivnosten, protisloven
- v njem ni prave ljubezni
- plemeniti cilji so v svetu nedosegljivi
- brezizhoden in negotov je tudi človekov položaj
- občutiti je tesnoba, brezizhodnost - človek je nemočna žrtev

NOVELA

= krajša ali srednje dolga pripoved, napisana v večini v prozi

- zgradba z že izdelanimi značaji
- v ospredje je postavljen po navadi predmet, lahko tudi oseba ➤ **značajevka**
- konec = presenetljiv
- slog = jedrnat
- snov = vzeta iz stvarnega življenja, brez pravljičnih ali nadnaravnih dogodkov

MODERNA NOVELA

▪ literarne osebe so težko določljive: na videz so preproste, a v njih je veliko skrivnosti

▪ **pripovedovalec je personalni:** dogajanje pripoveduje z vidika pripovednih oseb, kot ga doživljajo one

▪ prevladuje občutje praznote, nesmisla, brezcilnosti ...

Avtobiografske značilnosti

problem porekla Franza Kafke ✉
tujstvo, drugačnost, osamljenost

- ▢ tujec med Čehi (Nemec)
- ▢ tujec med Nemci (Jud)
- ▢ tujec med domačimi (umetnik)
- ▢ tujec med zdravimi (jetika)

